

Mindre Meddelelser.

In memoriam Edw. Tesdorpf. Den 27. September var det Hundreedaarsdagen for Gehejmekonferensraad *E. Tesdorpf's* Fødsel. I forrige Aarhundredes sidste Halvdel har, som bekendt, faa Mænd haft den Betydning for vort Landbrug og for Landhusholdningsselskabet som han. Han stod i en Menneskealder som det praktiske Landbrugs ypperste Repræsentant og som Selskabets handlekraftige Leder*). Ved sit storstilede Eksempel bidrog han til at dygtiggøre Landmændene paa en Tid, da Landbruget delvist maatte lægge Kursen om, han bragte det frugtbare Impulser fra Udlandet og var med til at flytte dets Mærkepæle frem. Thi han var en Mand af Kløgt og Handlekraft, ogsaa af Kløgt til at følge dem, der havde større teoretisk Viden end han, og af Handlekraft til at bryde Fordomme. Han efterlod sig et stort Navn og et stort Minde, som uløseligt er knyttet til vort Landbrugs Historie i et langt og for det saare betydningsfuldt Tidsafsnit.

Velanvendelige Affaldsstoffer til Fjerkræet. Vanskelighederne med at skaffe tilstrækkeligt Foder til Fjerkræet i Særdeleshed de Steder, hvor der ikke drives Jordbrug, har bevirket, at Opmærksomheden mere og

---

*) Denne Side af *E. Tesdorpf's* Virksomhed vil selvfølgelig blive udførlig fremstillet i det Festskrift, der vil udkomme i Anledning af Selskabets 150-Aars Jubilæum.

mere er blevet rettet paa at udnytte forskellige Stoffer, som tidligere for en stor Del er gaaet tabt eller i alt Fald ikke er blevet anvendt i nævneværdig Mængde, saaledes at den daglige Kornration kan blive bragt ned til det mindst mulige.

I Rønnebær, der i Aar findes i stor Mængde, har man et godt Fjerkræfoder, der kan gives for sig eller i Blødfoderet, enten i frisk eller i tørret Stand. Bærrene, der hverken maa være overmodne eller have faaet Frost, kan enten sol- eller ovntørres, hvorefter de opbevares i et tyndt Lag paa et fuldstændig tørt og luftigt Sted, f. Eks. et Loft, for at de ikke skal mugne og derved let blive usunde. Tjørnebær og Hyben er ligeledes anvendelige, og det samme gælder i høj Grad for Bog, Agern og Hestekastaniernes Vedkommende. Nævnte Frugter tørres og opbevares til Brug i Løbet af Vinteren. Medens den særlig værdifulde Bog anvendes uafskallet i formalet eller knust Tilstand, maa Agern, der givet i for stor Mængde bevirker mørktfarvede Æggeblommer, og Hestekastanier skoldes, saa Skallerne kan fjernes, hvorefter Frugterne knuses eller knækkes, f. Eks. paa en lille Benmølle, for derefter at tilsættes Blødfoderet. Hønsene maa gradvis vænnes til nævnte Frugter, hvoraf Agern egner sig bedst til andet Fjerkræ, f. Eks. Kalkuner, der, naar de færdes ude, ynder at æde Agern hele og i ret stor Mængde. I Udlandet anvendes forøvrigt afskallede Kastanier til Fjerkræfodning, og udgør en mindre Del af Foderet. Den bitre Smag i Agern og Kastanier, som er Hønsene imod, nemlig Garvesyren, kan, som jeg tidligere har anført, uddrages ved en Snes Minutters Kogning med paafølgende Hensætning i en Høkasse til næste Morgen. Ogsaa Brændenælder har ret betydelig Foderværdi og er fortrinlig egnet til Fjerkræet saavel i finhakket, frisk, grøn som i tørret Tilstand, hvor de lidt efter lidt kan udgøre c. $\frac{1}{3}$ af den samlede Blødfodermasse. Ifølge Landbrugets Ordbog har man i tørrede Nældeblade fundet dobbelt saa

meget Æggevidestof og Fedt som i godt Enghø. Nælderne, hvoraf det særlig er Bladene og Toppene af de unge Skud, der kan anvendes, behandles til Vinterforbrug paa følgende Maade: Efter eller bedre før Vejringen skæres Nælderne til Hakkelse, der lægges f. Eks. paa et Loft i et tyndt Lag, der til at begynde med vendes flere Gange daglig, helst i Gennemtræk, og senere nu og da, til Hakkelsen er fuldstændig gennemtør, saa den anbragt paa et tørt Sted ikke er udsat for at mugne. Nælderne kan bjerges flere Gange i Løbet af Sommeren, men er bedst før Frøet er modent. Nældehakkelsen bør helst, naar den skal anvendes, paa hældes kogende Vand om Aftenen, hvorefter Beholderen med Hakkelsen i tildækkes eller nedsættes i en Høkasse til næste Morgen, da den gennemkogte Hakkelse skal anvendes som en Del af Fjerkræets Blødfoder.

Foruden de nævnte Stoffer, som det for mange kun koster Ulejligheden at bjerge til Fjerkræet, kan bl. a. nævnes Avner, ikke mindst i formalet Tilstand, kogte, findelte Snegle og Muslinger, der viser sig at være et aldeles fortrinligt Tilskudsfoder til de æglæggende Høns, ligesaa kogt Fiskeaffald og forskelligt Slagteri-affald, som bl. a. kogt Blod og Ben samt Brusk, der let kan males paa de i Handelen værende smaa, letløbende Benmøller. Endelig er der Affaldet fra Husholdningen og for vort Lands mange større og mindre Jordbrugere Stubmarkerne, der ved Hjælp af smaa, transportable Huse i størst mulig Udstrækning bør udnyttes til Fjerkræet og vel ikke mindst til Gæssene, hvoraf der i Aar findes et betydeligt Antal som Følge af, at denne Avl viser sig at være meget lønnende saavel for de mindre som de større Jordbrugere. Det vil derfor være naturligt, at der i Lighed med, hvad Tilfældet er for de Hønseejeres Vedkommende, der ikke selv har avlet Korn, gives Gaaseholderne en lignende Ret til Køb af Korn til Fedning af Gæssene.

W. A. Kock.

Bestyrelsesmøde i Landhusholdningsselskabet vil blive afholdt Tirsdagen den 23. Oktober Kl. 1¹/₂.

Forhøjelse af Taksterne ved Landhusholdningsselskabets Kontrol med Korn og Foderstoffer i Københavns Frihavn. Da Forholdene siden Verdenskrigens Begyndelse har forandret sig saaledes, at Driftsomkostningerne i alle Retninger i betydelig Grad er forøgede, har »Københavns Frihavns-Aktieselskab« og Landhusholdningsselskabet besluttet at foretage en Forhøjelse af Taksterne for Kontrol, Prøvetagning, Spedition etc. Forhøjelsen traadte i Kraft den 1. August,

Taksterne er nu følgende:

Damper- eller Sejler-Ladninger:

For Kontrol, Prøvetagning, Vægtkonstatering
og Spedition under ét..... 30 Øre pr. 1000 kg
For hver af ovennævnte Forretninger enkeltvis 15 — - 1000 -

For Kontrollering:

Pr. stor Banevogn..... Kr. 2.50
- lille — ..... - 1.50
- Sejlere og Byvogne pr. 1000 kg..... - 0.25

Skal Varerne foruden Kontrollering ogsaa besørges ekspederet eller kørt fra Frihavnen eller Pakhuse i København til Banestationer eller Skibe i og udenfor Frihavnen, beregnes yderligere:

Pr. 1000 kg..... 15 Øre
For Ekspedition alene pr. 1000 kg..... 20 —

For Modtagelse eller Aflevering af Korn paa herværende Banestationer:

Pr. stor Banevogn..... Kr. 3.00
- lille — ..... - 2.00

Et landøkonomisk Driftsbureau i Sverige vil blive oprettet af »Sveriges allmänna landbrukssällskap« til næste Aar. Bureauets Opgave skal være at planlægge, udføre, afslutte eller revidere Landbrugsregnskaber enten for enkelte Landmænd eller for økonomiske Foreninger, at iværksætte jordbrugsøkonomiske Undersøgelser, specielt vedrørende de forskellige Driftsformers Rentabilitet, samt at give Oplysninger og Raad i landøkonomiske Spørgsmaal. Den bekendte Agronom *Ludvig Nannesson*, Hvilan, Åkarp, er antaget til Forstander for Bureauet.